

فرنگیس یاقوتی- "دوران رنسانس" از مهم ترین دوران تاریخ بشری است، چون تحولات و اندیشه های شکل گرفته در آن تا سال های طولانی در اذهان بشر باقی مانده است. رنسانس به خاطر اختراعات و پیشرفت های سریع و چشمگیر در زمینه هایی مثل علم، هنر و فلسفه مشهور است. شهر فلورانس در ایتالیا مرکز این تحولات بود. تعیین زمان دقیق رنسانس امکان پذیر نیست اما طبق آن چه در اغلب متون تاریخی ذکر شده، "رنسانس" یا "تولد دوباره" در سال ۱۳۰۰ میلادی از ایتالیا آغاز شد و در طول سه قرن در سراسر اروپا انتشار یافت. به ندرت در دوره ای چنین کوتاه از نظر تاریخی، رخداد های گوناگونی به وقوع می پیوندد؛ در حالی که این قرن ها سرشار از تغییرات اساسی و فعالیت های بزرگ است. جهان امروز ما تا حد زیادی مرهون همان فعالیت هاست. در اروپای سده ۱۵ و ۱۶ میلادی پیشرفت های عظیمی در حوزه دانش و هنر به وجود آمد. در این دوره دانشمندان، شاعران و فیلسوفانی ظهور کردند که با الهام گرفتن از میراث روم و یونان، به شکل تازه ای به جهان می نگریستند. نقاش ها به مطالعه کالبد انسان پرداختند و اعضای بدن انسان را به شیوه واقع گرایانه ای نقاشی کردند. فرمانروایان، ساخت ساختمان ها و کارهای بزرگ هنری را سفارش دادند. این عقاید تازه، به سرعت در سراسر اروپا گسترش یافت. از اختراعات مهم این دوران می توان به زیر دریایی، ساعت مکانیکی، ماشین چاپ، عینک، باروت، کبریت، قطب نما و خیلی موارد دیگر اشاره کرد. در این پرونده به مناسبت تولد «گالیله» به بررسی زندگی او و سه تن از نوابغ این دوران می پردازیم: «داوینچی»، «میکل آنژ» و «شکسپیر».

برش هایی از زندگی نوابغ دوران رنسانس به مناسبت تولد گالیله

از نبوغ گالیله تا اختراعات بی نظیر داوینچی

خدمات بزرگ گالیله به بشر

گالیله در ابتدا به اصرار پدرش قرار بود پزشکی بخواند اما به دلیل علاقه بسیارش به ریاضیات تغییر رشته داد. او را اغلب به عنوان اخترشناس می شناسیم در حالی که شاید ندانید او یکی از بزرگ ترین مخترعان دوره خودش بوده است. گالیله با ساختن عدسی هایی با فناوری پیشرفته تر موفق شد کیفیت تلسکوپ های دوران خود را افزایش دهد و همچنین نوعی قطب نما، میکروسکوپ، ساعت پاندولی و ابزار دیگری را اختراع کرد که به طور گسترده ای در صنایع گوناگون به کار رفتند. گالیله نخستین کسی بود که جزئیات سطح ماه را با تلسکوپ مشاهده و ثبت کرد. او همچنین دریافت که نور ماه حاصل انعکاس نور خورشید است و این نور از خودش نیست.

سال های پایانی عمر

گالیله در سال های پایانی عمرش بینایی

گالیله و توبه نامه معروفش

بیست و ششم بهمن ماه مصادف با تولد یکی از نوابغ دوره رنسانس یعنی گالیله است. او بزرگ ترین فرزند خانواده بود و شش خواهر و برادر کوچک تر از خود داشت، گالیله در علم فیزیک، نجوم، ریاضیات و فلسفه تبحر داشت و یکی از پایه گذاران تحول علمی بود.

امضای توبه نامه

گالیله در ۶۹ سالگی با انتشار یافته های علمی، نظر "کوپرنیک مبنی بر ثابت نبودن زمین و گردش آن به دور خورشید را تایید کرد و این اتفاق باعث شد او از سوی کلیسا بازجویی شود. کلیسا گالیله را در انتخاب یکی از راه های سوختن در آتش یا امضای توبه نامه آزاد گذاشت. در نهایت گالیله توبه نامه ای نوشت و امضا کرد و گفت که نظریه هایش تحت تاثیر مستی بوده است.

سال های پایانی عمر

داوینچی بعد از یک سکنه قلبی به طور رسمی گیاه خوار شد و رژیم غذایی سفت و سختی در پیش گرفت اما در نهایت در ۶۷ سالگی به دلایلی نامشخص از دنیا رفت و در کلیسایی کوچک دفن شد، بعدها در جریان انقلاب فرانسه این کلیسا تخریب و جسد لئوناردو هم گم شد. پس از ۳۵۰ سال، یک تیم باستان شناسی آماتور، بقایایی از یک جسد را در خرابه های به جا مانده از این کلیسا پیدا کردند و به کلیسای دیگری انتقال دادند.

بود اما آثار سالم و کاملی از او باقی نمانده است. کالبد شکافی هم شغل دیگر او بود که گفته می شد برای درک بیشتر آناتومی بدن، اتوهای فیگوراتیو بسیاری از بدن مردگان می زد. از دیگر کشفیات او این بود که برای اولین بار متوجه شد سال های عمر هر درخت معادل تعداد حلقه هایی است که در مقطع افقی تنه آن پدید آمده است. همچنین لئوناردو اولین کسی بود که اندام انسان را به برش مقطع طراحی کرد.

کار های مهم داوینچی

از اختراعات و ابداعات مهم او می توان به نمونه های اولیه مسلسل، چتر نجات، بالگرد، بادسنج، تلمبه آب، ساعت و تانک اشاره کرد. متاسفانه عمر داوینچی برای عملی کردن برخی از این طرح ها کفاف نداد، ولی بسیاری از آن ها به عنوان ایده ای برای مخترعان در نسل های بعدی استفاده شدند. شاید برایتان جالب باشد که بدانید لئوناردو هیچ گاه به مدرسه نرفت و هیچ آموزش رسمی ندید اما به طرز شگفت آوری می توانست به طور همزمان با یک دست نقاشی بکشد و با دست دیگر متنی را بنویسد. با وجود گذشت پنج قرن از مرگ داوینچی، هنوز هم بسیاری از نوشته های او در هاله ای از ابهام قرار دارند و رمز گشایی نشده اند.

هنرمندی همه کاره

«لئوناردو داوینچی» فرزند نامشروع یک مرد ثروتمند و یک زن دهقان بود. او پنج سال اول عمر خود را مادرش زندگی کرد و بعد از آن نزد خانواده پدری اش رفت. داوینچی دانشمند، نقاش، مجسمه ساز، معمار، موسیقی دان، ریاضی دان، مهندس، مخترع، آناتومیست، زمین شناس، نقشه کش، گیاه شناس و نویسنده ایتالیایی دوره رنسانس بود.

تابلوی نقاشی مونا لیزا او شام آخر

عموم افراد، لئوناردو داوینچی را بیشتر به عنوان خالق نقاشی مشهور و رازآلود "مونالیزا" یا همان "لیخند ژکوند" می شناسند، تابلویی که هیچ وقت هویت زن در آن مشخص نشد و نظرات مختلفی درباره آن مطرح می شد. موضوع مهم درباره داوینچی این است که نقاشی شغل اصلی او نبود و نقاش پر کاری به شمار نمی رفت. یکی دیگر از تابلوهای مهم او، تابلوی "شام آخر" است که صحنه هایی را از آخرین شام حضرت مسیح طبق انجیل به تصویر کشیده است.

شغل داوینچی چه بود؟

شغل اصلی لئوناردو پیکر تراشی و معماری

هنرش ازدواج کرده است و آثار او بچه هایش هستند و عملاً وقتی برای کاری غیر از هنر ندارد.

مجسمه های نیمه کاره استاد

میکل آنژ تا روزهای آخر عمرش به کار مشغول بود و در ۸۸ سالگی دار فانی را وداع گفت. در روزهای پایانی عمر به حدی پیر و ناتوان شده بود که کارها را از خانه کنترل می کرد و در نهایت آخرین مجسمه او که حضرت مسیح و مریم مقدس بود نیمه کار ماند.

از کلاهدرداری تا اسطوره شدن

"میکل آنجلو برناروتی" یا "میکل آنژ" نقاش، تندیس گر و معمار دوره رنسانس بود. میکل آنژ دومین فرزند خانواده بود. او از دوران کودکی خلاف نظر پدرش، علاقه مند به تحصیل در رشته هنر بود و سرانجام با پشت سر گذاشتن مشکلات متعدد با پدرش به هدف خود رسید. در ۱۳ سالگی به عنوان دستیار استخدام شد و نزد استادش به کارآموزی پرداخت و پایه و اساس نقاشی روی دیوار مرطوب را یاد گرفت.

اولین کلاهدرداری

استعداد میکل آنژ از همان نوجوانی آن قدر شگفت انگیز بود که سادات خیلی از هم دوره ای هایش را بر می انگیزت. در یکی از روزهای نوجوانی یکی از هم دوره ای هایش با مشیت به بینی او زد که تا آخر عمر میکل آنژ را بد قیافه کرد. اولین موفقیت های میکل آنژ با کلاهدرداری آغاز شد به این شکل که کارفرمای او "لورنزو" به او گفت: اگر آثاری را طراحی کنی که قدمتشان زیاد به نظر بیاید، من آن ها را به ژم خواهم فرستاد و به عنوان زیر خاکی می فروشم و سود زیادی نصیب هر دو نفرمان می شود.

آقای نمایش نامه نویس

شهرت «ویلیام شکسپیر» به عنوان شاعر، نویسنده، بازیگر و نمایش نامه نویس منحصر به فرد است و برخی او را بزرگ ترین نمایش نامه نویس تاریخ می دانند، اما بسیاری از حقایق زندگی او مبهم است. به تازگی دو محقق انگلیسی مدعی شدند آثار شکسپیر با الهام از دیگران بوده و ایده اولیه اش را از دیگران گرفته است. پدرش از صاحب منصبان دیوانی بود که گویا بعدها با مشکلات مالی مواجه شد و مادرش فرزند یک زمین دار محلی متمول بود. شاید برایتان جالب باشد که دو شکسپیر داریم و برادر کوچک تر او نیز به عنوان بازیگر فعالیت داشت اما در ۲۷ سالگی فوت کرد.

آثار مهم شکسپیر

از آثار مهم او می توان به "تللو"، "شاه لیر" و "مکبث" اشاره کرد. شکسپیر ۱۹ اثر گمشده دارد. در زمان شکسپیر هیچ گونه قانون کپی رایتی نبود و نمایش نامه نویسان به شدت از روی هم تقلید می کردند. شکسپیر برای مقابله با دزدی هنری از آثارش همان لحظه و سر صحنه، متن را برای بازیگران می

میکل آنژ موافقت کرد و این کلاهدرداری هنری را به بهترین نحو انجام داد، بعد از فروش آثار شایعه هایی درباره او مطرح و در نهایت خریدار آثار با میکل آنژ آشنا شد. تندیس داوود، "پی تا و" سقف کلیسای سیستین از جمله شاهکارهای هنری به جا مانده از اوست. شایان ذکر است "تندیس داوود" از سنگ های مرمر دور ریختنی یک هنرمند دیگر ساخته شد. میکل آنژ بعدها گفت: «من داوود را همان اول در آن قطعه سنگ مرمر دیدم و کار اصلی من از آن به بعد فقط این بود که هر آن چه را متعلق به شکل داوود نبود، از آن سنگ مرمر حذف کنم تا شکل اصلی پدیدار شود.»

مجسمه ساز و شاعر

با این که میکل آنژ را به عنوان یک مجسمه ساز مشهور می شناسیم، بهتر است بدانیم که او در زمان خودش شاعر پر آوازه ای بود و صداها غزل شعر عاشقانه از خود به جا گذاشت اما هیچ کدام از شعر های او به طور رسمی چاپ نشد.

نابغه مجرد

میکل آنژ تا پایان عمر از دواج نکرد، او معتقد بود که با

در برگرفته دست بدار! خسته باد آن که این خاک را فروگذار و نفرین بر آن که استخوان هایم را بردارد! او در حالی مرد که در آن زمان هیچ نسخه جمع آوری شده ای از آثارش وجود نداشت و بعضی از آن ها در نسخه هایی مستقل چاپ شده بودند که همان ها هم بدون نظارت و ویرایش او بود. به طور کلی می توان گفت که شکسپیر اهمیتی به حفظ و چاپ آثارش نمی داد. هفت سال از مرگ شکسپیر گذشته بود که انجمن های هنرهای نمایشی اولین نسخه چاپی نمایش نامه های او را منتشر کرد.

خواند و آن ها بدون هیچ تمرینی اجرا می کردند. گاهی اوقات هم فردی به جز شکسپیر متن را به آرامی از پشت صحنه برای حاضران می خواند. شاید عده زیادی شکسپیر را یک نمایش نامه نویس بدانند اما باید گفت او عاشق اجرا و بازیگری بود و یک شرکت تئاتر راه انداخت که از این طریق ثروت زیادی به دست آورد.

از دواج در ۱۸ سالگی

ویلیام شکسپیر در ۱۸ سالگی ازدواج کرد، حاصل این ازدواج یک دختر و سپس یک دختر و پسر دوقلو بود. تنها یکی از فرزندان صاحب فرزند شد و شکسپیر فقط یک نوه داشت. قسمت عجیب زندگی شکسپیر این بود که دو دختر او عملا بی سواد بودند و فقط یکی از آن ها قادر بود نام خود را امضا کند!

سال های پایانی عمر

ویلیام شکسپیر در ۵۲ سالگی در گذشت. او حتی قطعه ای ادبی نیز برای روی سنگ قبر خود گفته که بر آن حک شده است:

« تو را به مسیح از کندن خاکی که این جا را